

**Національний університет біоресурсів і
природокористування України**

Юридичний факультет

Кафедра теорії та історії держави і права

**Студентський науковий гурток «Клуб юних
теоретиків»**

**Студентський науковий гурток «Дискусійний
клуб «De jure!»**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

учасників

XVI ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО- ПРАКТИЧНОЇ ОНЛАЙН-КОНФЕРЕНЦІЇ «ПРОБЛЕМИ ЮРИДИЧНОЇ НАУКИ ОЧИМА МОЛОДИХ НАУКОВЦІВ»

16 листопада 2023 р.

м. Київ

УДК: 340:167.1:378.2

**Матеріали XVI Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції
«Проблеми юридичної науки очима молодих науковців»**

П.78

**Проблеми юридичної науки очима молодих науковців : зб. наук. пр. XVI
Всеукр. наук.-практ. онлайн-конф. (м. Київ, 16 листопада 2023 р.) / Укладачка:
Віра Качур. К., 2023. 234 с.**

У збірнику подані наукові здобутки учасників, що присвячені
проблемам юридичної науки.

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

**За зміст наукових матеріалів відповідальність несуть їх автори та
наукові керівники**

Герасимова Катерина

студентка 2 курсу 3 групи юридичного факультету
Національного університету біоресурсів
і природокористування України (м. Київ)

Розгляд відповідності конфіскації майна міжнародним стандартам прав людини*

Конфіскація майна є одним із заходів кримінально-правового характеру, який застосовується до осіб, винних у вчиненні кримінальних правопорушень. Вона полягає у безоплатному примусовому вилученні у власника майна, яке використовувалося або було призначене для використання у вчиненні кримінального правопорушення, або було набуто на доходи від вчинення такого правопорушення [2].

Конфіскація майна є важливим інструментом боротьби зі злочинністю, оскільки вона дозволяє відібрати у злочинців засоби для подальшої злочинної діяльності. Однак, у деяких аспектах конфіскація майна може також порушувати права людини, зокрема право на власність. Саме тому важливим питанням є оцінка відповідності конфіскації майна міжнародним стандартам прав людини.

Міжнародні стандарти прав людини ґрунтуються на таких широко визнаних принципах, як: повага до суверенітету кожної держави; недопущення втручання в її внутрішні справи; захист самовизначення народів і націй; рівність всіх осіб і запобігання дискримінації; забезпечення рівних прав і можливостей для чоловіків і жінок; забезпечення прав людини,

* Наукова керівниця – доцентка кафедри адміністративного та фінансового права Національного університету біоресурсів і природокористування України Світлана Ковальова

навіть під час збройних конфліктів, та покарання за порушення прав людини [1].

На перший погляд можна зробити висновок, що конфіскація майна порушує право на власність, адже право власності – це право особи на річ (майно), яке вона здійснює відповідно до закону з власної волі, незалежно від волі інших осіб. А втручання у власність і примусове вилучення майна в особи – є прикладом зазіхання на порушення її права власності.

Конфіскація майна не відповідає міжнародним стандартам прав людини в таких випадках: коли майно було набуто законним шляхом, незалежно від того, чи було воно використане для вчинення кримінального правопорушення; коли майно є необхідним для забезпечення основних потреб особи, наприклад, житло або засоби існування.

Однак, це питання є досить неоднозначним і в деяких випадках конфіскація майна є допустимою мірою додаткового покарання у відповідності міжнародним стандартам прав людини. Конфіскацію майна вважають законним методом покарання, адже процес її набуття може не порушувати права особи на власність.

Наприклад, Конфіскація майна може бути виправданою у таких випадках: коли майно було використано або було призначене для використання у вчиненні кримінального правопорушення; коли майно було набуто на доходи від вчинення кримінального правопорушення; коли майно є предметом злочинної діяльності, наприклад, наркотики або зброя. У цих випадках конфіскація майна є необхідним заходом для захисту суспільства від злочинності. Вона також є пропорційною, оскільки спрямована на досягнення легітимної мети - запобігання злочинності.

Пропозиції щодо вдосконалення законодавства України із питання конфіскації майна полягають в наступних аспектах: законодавство України про конфіскацію майна слід привести у відповідність з міжнародними стандартами прав людини. Зокрема, слід уточнити, що конфіскація майна може застосовуватися лише у виняткових випадках, коли вона є необхідною та пропорційною для досягнення легітимної мети. Також слід забезпечити дотримання принципу законності, обґрунтованості та справедливості при конфіскації майна. Ці пропозиції спрямовані на забезпечення захисту прав людини під час конфіскації майна.

Отже, конфіскація майна є законним заходом кримінально-правового характеру, який не порушує права людини на власність, якщо вона застосовується у відповідності з міжнародними стандартами прав людини.

Міжнародні стандарти прав людини вимагають, щоб конфіскація майна застосовувалася лише у виняткових випадках, коли вона є необхідною та пропорційною для досягнення легітимної мети.

Конфіскація майна повинна бути законною, обґрунтованою та справедливою.

Література

1. Жебровська, К. А; Рябошапченко А. О. International legal standards of human rights: general principles – [Електронний ресурс] – <https://hdl.handle.net/11300/15655>

2. Кримінальний Кодекс України. Стаття 59 зі змінами, внесеними згідно із Законом № 1689-VII від 07.10.2014 – [Електронний ресурс] – https://protocol.ua/ua/kriminalniy_kodeks_ukraini_stattya_59/